

UNITAT 4. UN, DOS, TRES..., MOU-TE AL COMPÀS!

I. CONTACTE (pàgs. 84-95)

Els llistats d'èxits, els gustos musicals i el món de la ràdio serveixen de connexió amb el món del jovent. Les qüestions que segueixen ens ho facilitaran.

1. (pàg. 85)

Hem de fer servir les fotos i els textos d'aquesta pàgina, per a parlar de la música del moment.

Podem completar l'activitat amb la realització d'un llistat d'èxits per part dels alumnes on reflectiran els gustos i preferències musicals del moment.

Els textos i les fotografies es relacionen de la manera següent:

- Sempre tornen: The Beatles, núm 2
- Revoltes ska: La Gossa Sorda, núm. 3
- Força temptadora: Beyoncé, núm, 4
- Qui xarra rap!: qualsevol grup de rap del moment, però sense oblidar els Obrint Pas, núm. 1

2. (pàg. 85)

- a. Obrint pas: ska i rock; Beatles: Pop; Beyoncé: Pop; Rapers: Rap
- b. Continuen en actiu tots, tret dels The Beatles.
- c. Resposta oberta.
- d. Resposta oberta.
- e. Resposta oberta
- f. Resposta oberta.
- g. Resposta oberta
- h. Resposta oberta

3. (pàg. 85)

Activitat de resposta oberta. A més d'ordenar i de debatre els gustos dels nostres alumnes pel que fa als estils, podem encarregar-los la confecció d'un mural de l'evolució de la música moderna: country, gospel, rock-and-roll... Per això s'hauran d'informar en enciclopèdies i en històries de la música, a Internet, etc.

4. (pàg. 85)

Resulta molt reeixida l'activitat si escoltem els enregistraments a l'aula. Podem demanar, també, la realització per grups de tot un programa musical on facen de presentadors de la música que més els agrada i on incloguen anuncis, trucades dels oients, seccions diverses, etc.

II. COMUNICACIÓ (pàgs. 86-91)

LES REVISTES MUSICALS I LA MÚSICA MODERNA

A partir d'un text periodístic de caire expositiu sobre els diferents estils musicals de la música moderna, despleguem les activitats comunicatives següents:

1. (pàg. 86)

Activitat d'expressió oral guiada.

2. (pàg. 86)

- a) Activitat d'audició i de comprensió lectora que permetrà ampliar la resposta de les preguntes formulades anteriorment. Seguirem les instruccions de l'activitat. Anirà bé observar i comentar les il·lustracions que apareixen al voltant dels textos: les portades dels discos, els cantants i els noms dels diferents estils musical (rock-and-roll, disco, pop, jazz, house music, grunge, country i western...)

Hola, hola, bon dia, hui a Música.com parlarem de la música moderna i dels diferents estils musicals que durant el segle passat i l'actual hem sentit, sentim i sentirem. Escolteu com sona.

PUNK: Sex Pistols, punkis, punkis

A partir del 1976, es produeix una rebel·lió estètica combativa i desesperada. Naix un moviment combatiu oposat a qualsevol forma de cultura establerta. Impulsada per grups britànics com The Sex Pistols i The Clash, la música es caracteritza pels sons opacs, un volum ben alt i un ritme infernal. Els directes són intensos i plens d'energia i d'idealisme polític. La seua actitud és salvatge i contracultural. Els objectes metàl·lics i el color negre formen part de la seua vestimenta.

REGGAE: Divinitat reggae

Aquesta música és originària dels indis nord-americans de l'oest i va ser difosa des de l'estranger per les comunitats establertes fora dels E.U.A, especialment des de Jamaica. Està íntimament lligada a la religió Rastafarian. Bob Marley en els anys 80 va ser l'artista més famós d'aquest corrent, la música del qual demanava posar fi al racisme i a la repressió política de la població de color.

RAP I HIP HOP: Xarrant, xarrant

Tot i que els seus orígens es remunten als anys setanta, no ha estat fins a principis del segle XXI, en què aquest estil ha esdevingut popular per al gran públic i, practicat arreu del món. Sorgit com a moviment reivindicatiu dels barris negres i marginals de les ciutats nord-americanes, aquest estil ha evolucionat des de diferents bases rítmiques i de fusió en què els artistes més que cantar reciten llargues lletanies rimades amb què expressen els seus missatges i les seues històries. Destaquem Eminem i Beyoncé, entre molts altres.

- b) Lectura comprensiva en gran grup. En funció de la competència comunicativa de l'alumnat, el docent determinarà els aspectes lingüístics (ortogràfics, morfosintàctics i lexicosemàntics) i els pragmàtics i textuals (relació entre emissor i receptor, el grau de formalitat del text...) sobre els quals caldrà parlar esmentant en el treball del text.

A banda de fer una molt recomanable lectura en gran grup, podem proposar la lectura individual del text durant un temps limitat de 15 minuts; caldrà anotar el nom dels personatges que hi apareixen. Tot seguit, els demanarem de rellegir els paràgrafs i de subratllar allò que més els ha cridat l'atenció. En acabar, ho comentaran amb el company.

Solucions:

- La informació que senten per l'audio és la referida a les portades dels discos: 2, 8 i 9.
- Estil musical que comença en el 1950...: núm. 3
- Estil musical sorgit al voltant del 1910...: núm. 7
- En els anys 70...: núm. 5
- La música pop dels anys 80...: núm. 10
- Música que s'inspira en la vida camperola...: núm. 4
- Naix a Seattle...: núm. 6
- A principis dels 90...: núm. 1
- En els anys 60...: núm. 11

3. (pàg. 88)

Activitat de comprensió escrita. Les respostes són: a. V; b. V; c. M; d. M; e. V; f. M; g. V; h. M.

4. (pàg. 88)

Activitat de comprensió escrita i expressió oral.

- a. Resposta oberta. Els punkis solen o solien vestir de negre amb cadenes i objectes metàl·lics. Els cabells els duïen tallats en punta i tenyits de colors.
- b. Resposta oberta.
- c. Resposta oberta. Solen o solien vestir amb molts colors vius i primaris. Llueixen cabelleres tipus rasta.
- d. Resposta oberta. S'hi ha utilitzat una gran varietat d'instruments en aquest estil. Molt habituals són el piano, la bateria, els saxos, les guitarres, les trompetes...
- e. Resposta oberta. Els elements més característics d'aquest estil en el vestir eren els pantalons anomenats de campana i les sabates de taló alt amb plataforma.
- f. Continuen en actiu Eminem, Beyoncé, Michael Jackson, The Pet Shop Boys, Madonna i els Rolling Stones.
- g. Resposta oberta.
- h. Resposta oberta.

5. (pàg. 88)

Activitat de comprensió escrita. Es tracta de situar en una línia del temps els diversos estils musicals en el període de màxim auge del moviment musical. Aproximadament la línia del temps ha de quedar de la manera següent:

Anys 20: jazz; Louis Armstrong

Anys 40: country i western; Johnny Cash

Anys 50: Rock and roll; Elvis Presley

Anys 60: rock; Rolling Stones, Beatles, The Who, Jimi Hendrix

Anys 70: disco i punk; James Brown, Bee Gees, Donna Summer

Anys 80: pop i reggae; Michael Jackson, The Pet Shop Boys, Madonna, Bob Marley

Anys 90: House music: moltes vegades són els mateixos productors i els djs

Anys 2000: rap i hip hop; Eminem, Beyoncé

Explicació per part del professor de la informació que apareix al llibre sobre l'estructura dels textos expositius que apareixen a les revistes musicals.

6. (pàg. 89)

Activitat de comprensió i expressió escrita. Tenint com a model el text expositiu treballat en les activitats anteriors, demanem a l'alumnat que escriguen un text d'aquest tipus a partir d'unes dades concretes.

7. (pàg. 90)

Activitat de comprensió lectora. Seguiu les instruccions de l'activitat.

- L'inconformisme amb la inestabilitat social del moment. Pau Alabajos, "Contra el ciment".
- La crítica de l'apartheid i de l'antiracisme.
- L'alegria de l'enamorament. Teràpia de shock, "Sense tu".
- Els sentiments que provoca la separació amorosa: ràbia, gelosia, odi.
- La lluita per la salvació del planeta.
- La descripció idealitzada de la persona estimada. Teràpia de shock, "Sense tu".
- El sentit de servitud o de dependència. Teràpia de shock, "Sense tu".
- La solitud i el pas del temps. Els Pets, "Gent gran".

Suggerim buscar-les a la xarxa i fer-ne una audició musical de manera que l'alumnat les memoritze i les pugui cantar. Pretenem acostar-los al panorama musical de grups, de cantants i de compositors més representatius que fan música en la nostra llengua.

8. (pàg. 91)

Activitat que permet despertar en l'alumnat la capacitat de reflexionar entorn els continguts temàtics de les cançons expressant així els sentiments que aquestes provoquen en ells.

RECERCA I EXPRESSIÓ

Aquestes activitats connecten ben bé amb la celebració d'unes jornades culturals del centre.

9. (pàg. 91)

Activitat interactiva d'expressió oral i escrita que permet utilitzar els aprenentatges assolits entorn l'estructura d'un reportatge musical.

10. (pàg. 91)

Activitat de síntesi final que permet connectar-los de ple amb la xarxa i cercar les lletres de cançons que més els agraden per a muntar un espectacle poètic i musical que més tard poden organitzar en el programa d'activitats extraescolars del centre.

11. (pàg. 91)

Activitat de creativitat lingüística on l'alumnat pot divertir-se buscant la sonoritat de les paraules.

Suggerim la possibilitat d'organitzar un concurs de hip hop!!!

III. LITERATURA (pàgs. 92-101)

L'ESPLENDOR DE VALÈNCIA AL SEGLE XV

Com s'explicita en el llibre de text de l'alumnat, existeix un contacte entre aquesta part de la LITERATURA i les dues parts anteriors: les tres estan dedicades a la lletra i la música de les cançons. Des de sempre, les cançons han sigut una manera d'expressar els sentiments amorosos, generalment d'un home cap a una dona. En aquesta unitat tractem el poeta i cavaller valencià del segle XV Ausiàs Marc, hereu i *transgressor* alhora de la poesia trobadoresca (i ja se sap que la poesia va nàixer per a ser cantada amb acompanyament musical). L'altre autor de la unitat és Jaume Roig, metge i escriptor del mateix segle que Marc. Ambdós comparteixen una mateixa cultura i el fet de ser veïns de la ciutat de València del XV; però tant les personalitats com les obres de tots dos són molt diferents. I justament són les coincidències i el contrast entre les obres de Marc i Roig el que hem volgut destacar en aquesta unitat.

Els dos coincideixen que representen i superen alguns enfocaments masculins de les modes literàries de l'època sobre les relacions amoroses amb les dones. Marc transgredeix la tradició trobadoresca i estil·novista de cantar l'amor platònic d'un home a una dona i la visió idealitzada i inabastable de la dona, com a ésser meravellós model de virtuts, i, en canvi, canta els seus problemes amorosos amb dones més realistes. Jaume Roig escriu un relat en vers que narra les desventures amoroses del protagonista i exagera encara més la imatge de la dona abominable, dimoni que acumula tots els vicis i castiga l'home amb tot tipus de maldats, pròpia de la visió misògina de la literatura de les capes urbanes medievals. A més, els dos són exponents de l'efervescència cultural de la ciutat de València i uns dels màxims representants del Segle d'Or de la literatura catalana. Per aqueix motiu comencem per aquest concepte.

1. (pàgs. 92-93)

L'objectiu de l'activitat no és tant l'execució perfecta de l'emparellament de les imatges amb cadascun dels ítems informatius que escolten i lligen, sinó, més aviat, el fet que compreguen i assimilien com era València en el segle XV, en moltes dimensions: econòmicament, socialment i culturalment. L'audició, la lectura i un exercici pràctic contribueixen a aconseguir-ho.

Possible solució: Text 1 amb la primera imatge dels vaixells; text 2 amb la segona imatge de la ciutat de València emmurallada; text 3 amb l'última imatge; text 4 amb la tercera imatge amb gent consultant textos.

2. (pàg. 93)

S	D	E	V	I	L	L	E	N	A
X	A	I	C	A	T	M	S	V	Q
S	I	N	E	M	I	X	I	E	Z
A	B	C	T	N	M	U	T	S	X
N	Y	S	B	V	A	I	R	U	A
M	B	Z	R	O	I	G	E	V	C
K	E	X	M	A	R	C	B	A	X
T	M	A	R	T	O	R	E	L	L
X	S	B	M	N	X	I	R	N	O
C	O	R	E	L	L	A	B	S	T

3. (pàg. 94)

Un segle d'or és un període temporal en què l'art, la ciència o qualsevol altra disciplina assoleix el màxim desenvolupament i esplendor. Un segle d'or no s'estén exactament en cent anys, sinó que es tracta d'un concepte que permet agrupar diversos esdeveniments i personalitats, sense un límit temporal exacte i precís. Així doncs, un segle d'or literari és el període de plenitud d'una determinada literatura. Des dels darrers vint anys del segle XIV fins als primers del segle XVI, la literatura catalana viu una de les èpoques més brillants i, alhora, més decisives de la seua història i els escriptors que ho fan possible són valencians o es troben vinculats a València. En efecte, sols fixant-nos en un gènere, el de la poesia per exemple, la poesia catalana evoluciona des d'una temàtica i una mentalitat netament feudals (Pere Marc) fins a una temàtica i una mentalitat de prefiguració renaixentista (Joan Roís de Corella); des d'una llengua poètica artificiosa plena de provençalismes fins a una llengua pura i elegant. Aquesta profunda transformació obeeix a un conjunt de fenòmens que, en síntesi, podríem resumir en els termes següents.

La ciutat de València va adquirir molta importància econòmica, demogràfica, social i cultural en el segle XV. València era la capital econòmica dels regnes hispànics, la ciutat més rica de la Corona Catalanoaragonesa després de Nàpols. Era la ciutat portuària més important del sud de la Mediterrània cristiana, des d'on els comerciants valencians enviaven naus cap a la resta dels mercats més importants d'Europa, carregats amb productes agrícoles (el sucre de la Safor; l'arròs de la Plana, l'Horta i la Ribera; les figues i la pansa de la Marina; el safrà; l'oli; les plantes tintòries...), els tèxtils de Morella, d'Alcoi i d'Ontinyent, el paper de Xàtiva, els renovadors dissenys de la ceràmica de reflexos, les modes socials com el joc d'escacs o la pilota valenciana... En el segle XV la ciutat de València no sols bullia d'activitat, sinó també d'humanitat. Tenia al voltant dels 70.000 habitants, la majoria cristians, xifra que la convertia en la ciutat més poblada de la Península cristiana i en una de les de major densitat demogràfica de les ciutats europees. El creixement de la ciutat atreia gent de tot arreu i de totes les condicions socials.

A València governava la reina Maria, la muller oblidada d'Alfons el Magnànim (perquè aquest primerament es dedicà a les campanyes militars de Sardenya i Còrsega i després va viure al Nàpols recent conquistat, envoltat d'una cort renaixentista i d'amants). La reina Maria era una dona malalta, envellida, estèril, amargada i molt religiosa, cosa que en certa manera condicionà la cultura. No obstant això, d'Itàlia arribaren nous aires renaixentistes: no sols les modes literàries (els versos de Dante i de Petrarca, els contes de Boccaccio...), sinó costums i gents. El nou model de civilitat a la italiana s'adaptà a la personalitat del país, la va conformar i la va refer. Així doncs, els valencians poderosos, orgullosos, cultes i rics, representen aquesta ambivalència, aquest moment de canvis: un ambient literari i un públic entés amb gustos cada vegada menys medievals i més renaixentistes, que convocava certàmens literaris, i a qui agradava reunir-se en tertúlies per parlar de literatura. Conformaven aquests prohoms de la ciutat dos grups: per una banda, els burgesos rics (mercaders, alts funcionaris, notaris, metges...) i, per l'altra, l'aristocràcia de sang. Ambdós grups, que vivien rodejats del mateix luxe i ostentació (palaus ben abillats, vestits elegants i gaudint d'àpats servits amb tot tipus de viandes exquisides i de festes amenitzades pels ministrers...), rebutjaven el món feudal per diferents motius: els burgesos, perquè aquest significava una societat estamental que els impedia l'accés als privilegis dels nobles; els aristòcrates, encara que no volien perdre els privilegis de sang, perquè sabien que el món dels seus avis havia desaparegut i els diners dominaven la nova societat.

Així doncs, com a conseqüència d'aquesta puixança de València (malgrat la crisi dinàstica de la Corona Catalanoaragonesa, les guerres...), des de l'últim terç del segle XIV i al llarg de tot el XV, trobem destacadíssimes figures literàries a nivell europeu, que són valencianes o estan directament relacionades amb aquesta ciutat: Francesc Eiximenis i sant Vicent Ferrer (que hem estudiat en la unitat anterior), Ausiàs Marc, Jaume Roig, Joanot Martorell, Joan Roís de Corella i sor Isabel de Villena. Per això aquest període constitueix el Segle d'Or de les lletres catalanes.

4. (pàg. 94)

Activitat de resposta oberta. L'objectiu de l'activitat és que l'alumnat comprove en la ciutat de València actual les restes d'aquella efervescència cultural i econòmica del segle XV valencià, ja que es va fer palesa també en l'eufòria constructora del moment: tant d'edificis civils que albergaven dignament les institucions polítiques, en palaus i cases que, ostentosaament, responien al luxe i als gustos refinats dels prohoms de la ciutat; com en edificis religiosos, als quals van contribuir econòmicament les persones més destacades de la ciutat.

5. (pàg. 96)

Convindria que l'alumnat escoltés una o dues vegades l'entrevista, sense interrupcions, per fer-se'n una idea. Després, amb el fi de completar el quadre de l'activitat 6 sense deixar-se cap informació (ja que els ha de servir per a estudiar la figura i l'obra d'Ausiàs Marc posteriorment), s'hauria de fer l'audició amb les interrupcions que calga, perquè l'alumnat pugui copiar el que és adient. És obvi que aquesta activitat requereix la posada en funcionament d'habilitats cognitives diferents, amb la qual cosa el grau d'assoliment de la informació és major.

Reproduïm ací l'entrevista:

Bona nit, senyores i senyors. Avui tenim en el programa una persona molt important que ha escrit una obra poètica extensa i destacadíssima de vora 130 composicions. Es tracta del cavaller Ausiàs Marc, la poesia del qual va ser traduïda ben aviat i va exercir una influència considerable no sols en els poetes catalans posteriors, sinó també en autors d'altres literatures, com per exemple els del Segle d'Or castellà (Boscán, Garcilaso de la Vega, Quevedo).

—Bona nit, senyor Marc, és un honor que haja acceptat acompanyar-nos i ens permeta conèixer-lo millor. Per començar, si li sembla bé, ens agradaria saber quina ha sigut la seua relació amb el rei Alfons el Magnànim.

—Vaig participar en les campanyes militars del nostre rei per la Mediterrània en el 1420, quan vaig ser nomenat cavaller, i el 1421 i, després, en el 1424; aquest any ja em vaig retirar definitivament de la vida militar. Sempre vaig servir fidelment el meu senyor i en vaig ser amic personal.

—El rei va recompensar els seus serveis?

—No sé a què es refereix. És cert que em va nomenar falconer reial, càrrec que vaig ocupar durant cinc anys. I també em va concedir alguns privilegis jurisdiccionals, els que em corresponien, sobre els petits senyorius rurals de Beniarjó, prop de Gandia.

—Segons diuen, vosté va ser un home amb empenta, un noble modern per al seu temps, que va millorar la productivitat de les seues terres, dedicant-les al conreu de la canya de sucre. Però...també es dedicà a altres assumptes, diguem-ne, ehem... amorosos. Sincere's, per favor, ara que ja ha passat tant de temps i conte'ns-en més detalls.

—Jo sempre m'he sincerat en la meua poesia; només cal llegir-la per saber el que em pregunta! Jo no vaig voler seguir els versos encarcarats dels trobadors. Jo he cantat en el valencià en què em comunicava cada dia, perquè m'ajudava a expressar el que sentia. La poesia em permetia reflexionar sobre el dolor que causa l'amor, perquè, de vegades, les dones no em corresponien en l'amor que jo desitjava i, altres vegades, la passió amorosa m'arrossegava i em dominava, sense aconseguir dominar-la. Aleshores s'esdevenien els meus penediments i remordiments... De fet, per què hem de negar-ho, vaig tenir cinc fills bords; ara bé, sempre vaig ser fidel a les meues esposes.

—Això..., parlem dels seus matrimonis.

—Em vaig casar dues vegades, com vosté ja sap, a una edat avançada: primerament, el 1439, amb Isabel, de la família dels Martorell. Crec que el seu germà Joanot ha adquirit molta fama en

la posteritat per haver escrit un llibre de gestes cavalleresques. Malauradament Isabel va morir al cap d'uns mesos i em vaig quedar sol novament. Déu em va negar l'amor honest pel qual em delia. Van ser temps de sofrença. En el 1443 em vaig casar amb Joana, de la important família valenciana dels Escorna, i vàrem passar a viure a València. Però, com que la mort m'acaça, sempre la mort!, es va endur la meua estimada tres anys després, sense que haguéssem pogut tenir els fills desitjats.

–Aleshores, a quines dones van dirigits els seus poemes?

–Com comprendrà, jo sóc un cavaller i no puc contestar-li aqueixes preguntes! Per això faig servir els senyals en les últimes estrofes, per a amagar la identitat de la dama! No tinga cap dubte que vaig estimar les dues esposes. Com dic en els meus poemes, crec que no hi ha ningú que haja patit tant a causa de l'amor!

–Moltes gràcies, senyor Marc, per haver estat amb nosaltres aquesta nit.

6. (pàg. 97)

Dades personals:

- Ausiàs Marc va nèixer a València cap al 1400 i hi va morir en el 1459.
- Va participar en les campanyes militars del rei Alfons el Magnànim per la Mediterrània en el 1420, quan va ser nomenat cavaller, i el 1421 i, després, en el 1424; aquest any ja es va retirar definitivament de la vida militar. Sempre va servir fidelment el rei, del qual, fins i tot, va ser amic personal. Pels seus serveis i per l'afició de Marc a la falconeria, el va nomenar falconer reial, càrrec que va ocupar durant cinc anys. I també li va concedir alguns privilegis jurisdiccionals que li corresponien per herència sobre els petits senyorius rurals de Beniarjó, prop de Gandia. Malgrat ser un noble, va ser un negociant i va millorar la productivitat de les seues terres, dedicant-les al conreu de la canya de sucre.
- Es va casar dues vegades, a una edat avançada: primerament, el 1439, amb Isabel Martorell, germana de Joanot Martorell, autor del *Tirant lo Blanc*. Isabel va morir al cap d'uns mesos. En el 1443 es va casar amb Joana Escorna, d'una família valenciana important, i es van traslladar a viure a València. Però, també Joana va morir al cap de tres anys. No va tenir cap fill de les seues dones, però en tingué cinc dels seus amors extraconjugals.

Característiques generals de la seua obra:

- Ha escrit una extensa i destacadíssima obra poètica de vora 130 composicions. La seua poesia va estar traduïda ben aviat i va exercir una influència considerable no sols en els poetes catalans posteriors, sinó també en autors d'altres literatures, com per exemple els del Segle d'Or castellà (Boscán, Garcilaso de la Vega, Quevedo).
- És el primer a escriure poesia en valencià i no en occità com feien els trobadors. En la seua poesia reflecteix sincerament les seues reflexions sobre l'amor: el dolor que causa l'amor no correspost i la seua angoixa per arribar a un amor pur, intel·lectual (prop de l'ànima), que no pot assolir, i el seu penediment per practicar un amor passional (prop del cos).

Si es vol, es poden completar les dades que ofereix l'entrevista amb aquesta informació, gran part de la qual també s'extrau de les respostes de l'activitat 7:

- La seua poesia parteix de la tradició trobadoresca, tant formalment (cinc estrofes o cobles de vuit versos decasíl·labs amb una estrofa de tornada de quatre; l'ús del senyal) com temàticament (la petició de ser correspost per la dama; la mort per manca d'amor...), però la supera i la seua originalitat estableix les coordenades de la poesia moderna. La novetat respecte al context literari del moment (tant el trobadoresc com la nova poesia renaixentista d'Itàlia) és el concepte mateix de la poesia i de la dona. El poema serveix per a oferir una densa i personal reflexió

sobre la complexitat de l'amor i el dolor que aquest causa en l'ésser humà. La poesia de Marc abandona l'ideal femení ple de tòpics, tant de la poesia trobadoresca com de la renaixentista, i dóna pas a una visió molt realista de les dones, als qui mostra amb qualitats positives i negatives. La base d'aquest concepte amorós es troba, en gran mesura, en la moral cristiana i la filosofia dominant en l'època, l'escolàstica (segons les quals la naturalesa dels humans consta de dues parts: una material i una altra espiritual), en la ciència mèdica del seu temps (que considera l'amor com una malaltia), però també dels clàssics llatins (Sèneca, Ovidi...) i dels nostres (Ramon Llull, Francesc Eiximenis). I Marc transmet tot això a través d'un llenguatge poètic molt renovat: un registre col·loquial farcit de termes filosòfics i mèdics, en versos mancats de musicalitat, amb abundants símls desagradables (comparacions de l'estat sentimental del poeta amb tempestes, malalties, naus que perillen, etc.) i de moltes hipèrboles, antítesis i paradoxes.

7. (pàg. 97-98)

- 1-cobla II; 2-cobla VI; 3-cobla I; 4-cobla III.
- A causa de l'amor no correspost, el poeta se sent trist i desgraciat i no en troba remeis. Sense l'amor de l'estimada, perd el que dóna sentit a la seua vida.
- En realitat, el poeta voldria que, amb la lloança del poema, la dama l'estimés com Ausiàs Marc desitja.
- No sabem si hi ha hagut un amor físic entre els dos amants, perquè el poeta expressa simplement que el seu cos l'ha abellit, és a dir, ell ha sentit desig d'amor físic, però no sabem si s'ha consumat. En l'última estrofa sols manifesta que pot haver-hi amor sense desig, però no sabem si és després d'un amor passional satisfet.
- Sí, Ausiàs Marc reflecteix una reflexió personal i sincera sobre els seus sentiments i estat en què es troba, perquè no ens amaga res de com se sent i què ha sentit, malgrat que la imatge que transmet puga no ser-li favorable.
- Hi mostra una visió realista de la dona, perquè, tot i que parla de la bellesa física i del valor de l'estimada (que podria ser una imatge idealitzada), també parla de la pràctica d'un amor físic amb ella, no sabem si realitzat i que s'ha acabat o desitjat. Per tant, no respon a una imatge pura de la dona.
- Anomena l'estimada amb el nom de Llir entre cards, que vol dir que és una persona de bellesa i noblesa incomparable a les altres dones.
- Sí que hi estem d'acord. Ausiàs transmet un amor humà, la suma d'amor passió i amor espiritual, pel que hem dit en les respostes de més amunt.
- És evident que la visió que transmet Marc de la dona és molt més semblant a la que tenim actualment que la de la lírica trobadoresca o la dels estilnovistes: la d'una persona que pot tenir qualitats positives com negatives.

8. (pàg. 98)

Activitat de resposta oberta.

9. (pàg. 99-100)

- El tema que pretén transmetre el text és una crítica a l'astúcia femenina per a amagar un "pecat" (que ja no és verge en el moment del casament) i la badoqueria masculina de deixar-se enganyar per la dona.
- El plantejament es troba entre l'inici i "va saber que estava posseïda pel diable". El nus abasta des de "Torçà" fins a la penúltima línia, "ja que m'havia escorxat el baix". El desenllaç són les dues frases finals.

- c. Els protagonistes són la falsa donzella i el nuvi. L'autor caracteritza la dona d'astuta, de falsa i mentidera, de "traïdora", que sap fer el seu paper. Caracteritza el nuvi com una bona persona, molt enamorat de la dona, però també com a badoc, que es deixa enganyar per la dona, a causa del seu amor incondicional.
- d.

CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPILL	EXEMPLES O COMENTARIS DEL FRAGMENT
To moralitzant (ensenyament ètic)	<i>El llibre en general pretén aconsellar els hòmens que s'aparten de les dones. El text en concret ensenya fins a quin punt arriba l'enginy i la maldat de les dones per amagar la seua falta (no és verge) i enganyar tothom.</i>
Caràcter burgés	<i>La història transcorre en una ciutat, Requena, i els personatges són ciutadans d'aquest lloc.</i>
Reflex (per això du el nom d' espill), encara que deformat, de la realitat de l'època, incloent-hi els coneixements sobre ciències.	<p>– <i>L'obra reflecteix els coneixements mèdics de l'autor (p. ex. defineix els símptomes de "gran cremor de foc"; emprava vocabulari en certa mesura mèdic ("obrir, esquinçar, eixamplar").</i></p> <p>– <i>També demostra els coneixements sobre un exorcisme.</i></p>
Humor cruel	<p>– <i>Es pot considerar una comèdia, en el sentit medieval del terme: llenguatge col·loquial, personatges baixos, mal començament però bon acabament...).</i></p> <p>– <i>A més, l'autor ridiculitza la situació i els personatges.</i></p>

10. (pàgs. 100-101)

- a. Els dos personatges femenins comparteixen el fet d'haver desobeït, d'haver exercit el dret a decidir i fer ús de la llibertat.
- b. La història no les ha tractades bé, les ha considerades com a culpables: no s'ha valorat la valentia d'exercir la llibertat, sinó el fet pejoratiu d'haver desobeït.
- c. L'origen dels tòpics medievals antifeministes té molt a veure amb les idees religioses cristianes medievals, especialment amb el mite de l'expulsió del Paradís, a banda d'altres consideracions d'índole social (p. ex. la necessitat de controlar la dona, de qui depenia la perpetuació d'un llinatge, la ignorància sobre el cos femení, etc.). Aquest mite arreplega mites anteriors, com ara el mite grec de Pandora. Per tant, no és d'estranyar que l'origen es trobe en el mite cristià, ja que la religió cristiana regulava la vida en l'edat mitjana i el mite de l'expulsió del Paradís servia als interessos masculins dominants.
- d. Resposta oberta. Els casos més greus són els de violència domèstica, en què la dona és considerada pel seu agressor "una cosa" de la seua propietat, no una persona d'igual a igual; la utilització del cos de la dona com a reclam publicitari; la discriminació sexual en el treball; l'assetjament sexual en el treball; la remuneració desigual pel mateix treball...

RECERCA I EXPRESSIÓ**11. (pàg. 101)**

Activitat de resposta oberta.

12. (pàg. 101)

Activitat de resposta oberta

IV. LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàgs. 102-107)**LA LLENGUA, una realitat amb moltes cares.****La variació funcional i els registres lingüístics**

En aquest bloc d'activitats pretenem:

- Presentar la llengua com una realitat en variació, en aquest cas, de caire funcional.
- Fer conscients els aprenents de la variació funcional, present, sovint sense que ells mateixos en siguin conscients, en la seua actuació habitual com a parlants.
- Ensinistrar els aprenents en la producció de textos en diversos registres lingüístics. Aquesta capacitat ha de comportar fer explícits els factors que condicionen l'ús de la llengua en cada situació comunicativa.

1. (pàg. 102)

Seguiu les indicacions del llibre de l'aprenent.

Solucions:

a. V; b. M; c. M; d. V; e. V

2. (pàgs. 104-105)

Ací teniu la fitxa emplenada per a cada text:

Fitxa: **Text A**

1a. El tema de què s'hi parla és: una pel·lícula.

1b. Hi tracten el tema d'una **manera...** a. **Especialitzada** b. **General**

2. Hi ha un grau de formalitat... a. Baix b. Mitjà c. Alt

3. El **canal** utilitzat és... a. Oral b. Escrit

4. El **context** de la comunicació és: el pati de l'institut, un descans entre classes, etc.

5. El **receptor** és... a. Conegut b. Desconegut

6. La **intenció**: per exemple, intercanviar opinions sobre una pel·lícula entre amics.

Fitxa: **Text B**

1a. El tema de què s'hi parla és: una conversa entre vianants.

1b. Hi tracten el tema d'una **manera...** a. **Especialitzada** b. **General**

2. Hi ha un grau de formalitat... a. Baix b. Mitjà c. Alt

3. El canal utilitzat és... a. Oral b. Escrit

4. El **context** de la comunicació és: el carrer.

5. El **receptor** és... a. Conegut b. Desconegut

6. La **intenció**: per exemple, saber l'adreça d'un lloc determinat.

Fitxa: **Text C**

- 1a. El **tema** de què s'hi parla és: la selva de l'Amazones (situació, explotació, importància).
- 1b. Hi tracten el tema d'una **manera**... a. Especialitzada b. General
2. Hi ha un grau de formalitat... a. Baix b. Mitjà c. Alt
3. El **canal** utilitzat és... a. Oral b. Escrit
4. El **context** de la comunicació és: un examen, un context acadèmic (l'emissor ha de demostrar uns coneixements).
5. El **receptor** és... a. Conegut b. Desconegut
6. La **intenció**: demostrar els coneixements sobre el tema i la capacitat d'expressar-los.

Fitxa: **Text D**

- 1a. El **tema** de què s'hi parla és: descripció poètica de la barraca.
- 1b. Hi tracten el tema d'una **manera**... a. **Especialitzada** b. **General**
2. Hi ha un grau de formalitat... a. Baix b. Mitjà c. Alt
3. El **canal** utilitzat és... a. Oral b. Escrit
4. El **context** de la comunicació és: l'escriptor-emissor pretén de descriure poèticament una barraca; creació literària.
5. El **receptor** és... a. Conegut b. Desconegut
6. La **intenció**: comunicar bellesa, enaltir un referent cultural valencià.

Fitxa: **Text E**

- 1a. El **tema** de què s'hi parla és: el racionalisme.
- 1b. Hi tracten el tema d'una **manera**... a. Especialitzada b. General
2. Hi ha un grau de formalitat... a. Baix b. Mitjà c. Alt
3. El **canal** utilitzat és... a. Oral b. Escrit
4. El **context** de la comunicació és: acadèmic, l'emissor (l'autor del tema) exposa la informació sobre un tema, que el receptor ha d'aprendre.
5. El **receptor** és... a. Conegut b. Desconegut
6. La **intenció**: difondre el coneixement científic, facilitar l'aprenentatge.

Fitxa: **Text F**

- 1a. El **tema** de què s'hi parla és: com s'ha de constituir una associació, des d'una òptica jurídica.
- 1b. Hi tracten el tema d'una **manera**... a. Especialitzada b. General
2. Hi ha un grau de formalitat... a. Baix b. Mitjà c. Alt
3. El **canal** utilitzat és... a. Oral b. Escrit
4. El **context** de la comunicació és: l'emissor (el legislador) dóna a conèixer al receptor (els interessats en la constitució d'una associació) les normes legals que la regulen; àmbit jurídic.
5. El **receptor** és... a. Conegut b. Desconegut
6. La **intenció**: regular la constitució de societats i el compliment de la legalitat.

3. (pàg. 106)

Solucions:

Text A: registre col·loquial

Text B: registre mitjà

Text C: registre mitjà (científic)

Text D: registre formal, elaborat (literari)

Text E: registre mitjà (científic)

Text F: registre mitjà (jurídic)

4. (pàg. 107)

Seguiu les indicacions del llibre de l'aprenent.

Solucions: subratllem les faltes d'adequació més grosses; tot seguit donem una possible versió del text més adequada:

Text 1:

“Director: El seu comportament em sembla totalment condemnable. Té vosté cap justificació per a aquesta conducta tan poc civilitzada?”

Gino: Mire, dire. Ja estava jo fins als nassos d'eixa colla. Van de xulos i no valen un duro. Ja els en tenia jo ganes.

Director: O siga que vosté buscava la venjança?

Gino: Home, és que ja n'hi havia prou. No han fet una altra cosa que passar de mi i fotre-se'n, de tot el que jo deia.

Director: Podria expressar-se amb un llenguatge més apropiat, per favor?”

“Director: El seu comportament em sembla totalment condemnable. Té vosté cap justificació per a aquesta conducta tan poc civilitzada?”

Gino: Ja feia temps que volia arreglar la situació amb aqueixos individus prepotents.

Director: O siga que vosté buscava la venjança?

Gino: Ja estava cansat que m'ignoraren i m'escarniren.

Director: Podria expressar-se amb un llenguatge més apropiat, per favor?”

Text 2:

“El cicle de l'aigua és un rotlló molt complex. S'acomença amb l'evaporació de l'aigua de la mar per culpa dels rajos solars. A açò, hem d'afegir el vapor d'aigua que agarren els núvols de la transpiració de les plantes. El vent espenta els núvols cap a altres zones. Una baixada de temperatures en les parts altes del cel pot fer que pluga. La terra xucla l'aigua de la pluja...”

El cicle de l'aigua és un procés molt complex. Comença, s'inicia amb l'evaporació de l'aigua de la mar per l'acció dels rajos solars. A açò, hem d'afegir el vapor d'aigua que s'acumula en els núvols de la transpiració de les plantes. El vent empeny, impulsa, trasllada els núvols cap a altres zones. Una baixada de temperatures en l'atmosfera pot fer que pluga. La terra absorbeix l'aigua de la pluja...

Text 3:

“Caterina: Xe, com va això? Com et trobes?”

Albert: He experimentat una notable milloria.

Caterina: Ah, sí? Però, què et va passar?

Albert: Vaig patir una col·lisió frontal amb un altre vehicle.

Caterina: I la moto?

Albert: El meu ciclomotor va restar danyat molt seriosament.

Caterina: I tu?

Albert: Em vaig fracturar la tibia i el peroné.”

“Caterina: Xe, com va això? Com et trobes?”

Albert: Em trobe molt millor.

Caterina: Ah, sí? Però, què et va passar?
 Albert: Vaig xocar/ Vaig tindre un colp de cara amb un cotxe.
 Caterina: I la moto?
 Albert: La moto s'ha llançat a perdre/ s'ha fet pols.
 Caterina: I tu?
 Albert: Em vaig trencar la cama.”

V. CONEGUEM LA LLENGUA (pàgs. 108-114)

Els continguts de CONEGUEM LA LLENGUA corresponents al lèxic estan relacionats amb el vocabulari treballat a la unitat, tant pel que fa a l'elaboració del diccionari com pel que fa a l'estudi i aplicació de la variació funcional. En morfologia verbal es continua amb la sistematització del paradigma dels verbs velaritzats. En sintaxi s'estudia comparativament el CD amb el CI i sistematitzen les formes i funcions dels pronoms febles en un quadre explicatiu que arreplega tots els casos amb exemples. Finalment, en fonètica i ortografia es contrasten els sons alveolars i n'estableix les correspondències entre sons i grafies.

LÈXIC

1. (pàg. 108)

Continuem el diccionari personal. Activitat de resposta oberta. Activitat de recerca i ampliació de vocabulari relacionat amb la temàtica de la unitat.

2. (pàg. 108)

Equivalències d'expressions segons la varietat funcional o registre.

- Careto - cara - rostre - faç
- Conya - broma - burla - mofa
- Pegar a fugir - Anar-se'n d'un lloc de pressa - partir
- Aquest ésser humà - Aquesta persona - Este tio
- Vos ho munteu fatal - Necessiteu organitzar-vos millor - Us organitzeu ineficaçment
- No en pipes ni mitja - No entens res - No perceps adequadament la informació
- Fa fugina (o campana) moltes voltes - Ha faltat a moltes classes - Té un nivell d'absentisme escolar molt alt

MORFOLOGIA I SINTAXI

ELS VERBS VELARITZATS

3. (pàg. 109)

Formes dels verbs velaritzats.

- *entendre*: jo entenc, jo entenguí, jo entenga, jo entengués o entenguera.
- *resoldre*: jo resolc, jo resolguí, jo resolga, jo resolgués o resolguera.
- *dur*: jo duc, jo duguí, jo duga, jo dugués o duguera.
- *dir*: jo dic, jo diguí, jo diga, jo digués o diguera.
- *inclore*: jo incloc, jo incloguí, jo incloga, jo inclogués o incloguera.
- *moure*: jo moc, jo moguí, jo moga, jo mogués o moguera.

4. (pàg. 109)

Paradigma complet dels verbs *entendre*, *resoldre*, *dur*, *dir*, *incloure* i *moure* en present d'indicatiu, present de subjuntiu, passat simple i imperfet de subjuntiu. Oferim a continuació el paradigma del verb *entendre*, els altres verbs es conjuguen de forma anàloga. Consulteu, si de cas, un llibre de la flexió verbal.

ENTENDRE. Present d'indicatiu: entenc, entens, entén, entenem, enteneu, entenen; **present de subjuntiu:** entenga, entengues, entenga, entenguem, entengueu, entenguen; **passat simple:** entenguí, entengueres, entengué, entenguérem, entenguéreu, entengueren; **imperfet de subjuntiu:** entengués o entenguera, entenguesses o entengueres, entengués o entenguera, entenguéssem o entenguérem, entenguésseu o entenguéreu, entenguessen o entengueren.

5. (pàg. 109)

Ús de formes verbals velaritzades.

a) córrega; b) tragué (o va traure); c) incloga; d) vinguesses o vingueres; e) duga; f) begueu; begut; g) rigues; h) escriga; i) crega; j) poguéssim o poguérem; k) digueu, tingués o tinguera.

6. (pàg. 109)

Ús de les preposicions EN o AMB.

a) coca amb tonyina; b) amb tu; c) tenir en compte; d) amb o en avió; e) amb mi, nous amb nata; f) amb o en vehicle; g) en una hora, amb la ploma; h) arròs amb pollastre; i) amb Xavier; j) pensar en les notes.

7. (pàg. 110)

Substitució dels complements directes pels pronoms febles corresponents.

a) l'he portada al taller; b) en tinc molta; c) vols fer-ne un de la teua companya; d) ho ha deixat per a més tard; e) en diran algunes; f) pots portar-les a escola?; g) l'he canviat; h) N'han adoptades dues

8. (pàg. 111)

Substitució dels complements indirectes pels pronoms febles corresponents.

a) M'agrada contar-los pel·lícules. b) Deixa-li un full de paper, per favor! c) Li he fet un present. d) Els farà una festa. e) Els hem encomanat flors. f) Feu-los un lloc. g) És divertit fer-li bromes. h) Encara no els ha corregit els exàmens. i) Conta'ls un conte! j) Canta'ls una cançó!

FONÈTICA I ORTOGRAFIA**ORTOGRAFIA DE LES CONSONANTS FRICATIVES ALVEOLARS [z], [s]****9. (pàg. 112)**

Classificació de mots segons tinguen el so [z] de rosa o el so [s] rossa.

a) Tenen el so [z] de rosa: *tesor*, *cohesió*, *pinzell*, *rosegar*, *divisió*, *colze*, *decisió*, *zeta*, *benzina*, *zenit*, *senzill*, *zero*, *president*, *exposar*, *brisa*, *zoòleg*, *zebra*, *lesió*, *pisos*, *donzella*, *masia*.

b) Tenen el so [s] de rossa: *braç*, *cigró*, *dèsset*, *sèrie*, *feliç*, *frontissa*, *cera*, *decisió*, *compromés*, *sencera*, *caça*, *rusa*, *Puçol*, *març*, *persona*, *senzill*, *places*, *sensual*, *arrossegat*, *sabó*, *massapà*, *cançó*, *pisos*, *forçut*, *cabàs*, *encendre*.

10. (pàg. 113)

Ús de les grafies *tz* o *ts*.

forçuts, formalitzar, tots, dotze, magatzem, sabuts, finalitzar, horitzó, posats, tretze, atzavara, analitzar, cansats, setze, atzucac, caracteritzar, vestits.

11. (pàg. 113)

Ús de les grafies s, ss, c o ç.

Alça: *alçada, alceu*. Tórcer: *torçut, torcem*. Pes: *pesos, pesar, pesats*. Espés: *espessa, espessir*. Braç: *braços, bracet, abraçar*. Gos: *gossos, gossera*. Cas: *casos, casual*. Força: *forces, forçut, forçar*. Mes: *mesos, mesada*. Comerç: *comerços, comerciant, comerciar*. Pastís: *pastissos, pastisseria*. Convéncer: *convençut, convencen*.

12. (pàg. 114)

Activitat de recapitulació sobre l'ús de les grafies z, s, ss, c, ç, tz, ts.

Precisió, absoluta, setze, març, professora, física, posat, exercici, difícil, pesos, mesures, resolía, pensar, redacció, presentar, situació, ozó, Ignasi, Llorenç, professor, filosofia, naturalesa, senzill, massa, interessos, empreses, analitzen, recomanacions, residus, presa, decisió, defensor, ultrança, zones, boscoses, extinció, selva, Amazones, paradisos, semblants, convençuts, pressió, eficaç, isquéssem, atzucac, avancéssem, drecera, esperança.

13. (pàg. 114)

Activitat de dictat. Seguiu el procediment habitual.

VI. TALLER DIGITAL (pàg. 115)

A la part general d'aquesta guia didàctica s'expliquen amb detall les característiques de les activitats plantejades al llibre i, doncs, en aquesta unitat. Des d'ací, de forma esquemàtica indiquem les qüestions més importants que cal tenir en compte a cada activitat:

Activitat 1. Una cançó en un núvol de paraules

- És una activitat molt senzilla i ràpida de fer. Consisteix a fer servir una aplicació web a Internet on l'alumnat sols ha d'escriure la lletra d'una cançó i, automàticament, es transforma en un núvol de paraules.
- Mostrem exemples de núvols fets com a model de l'activitat i pàgines web on es poden trobar lletres de música, però és millor que ells cerquen les seues preferides. Es tracta que l'alumnat pugui aprofitar el que s'ha treballat als apartats de CONTACTE i COMUNICACIÓ, però centrats en la música en valencià.
- No s'indiquen correccions d'aquesta activitat perquè, de fet, l'alumnat pot fer còpia i pega de la lletra que aparega a una pàgina web sobre música. El que es tracta és que personalitze el seu núvol a partir de música en valencià.
- Producte resultant: una imatge o l'adreça web del seu núvol.

Activitat 2. "Podcasts per a escoltar"

- Som conscients que la música actual en valencià no és força coneguda. És per això que aquesta activitat preten que senten aquest tipus de música.
- Un *podcast* és un arxiu de música a Internet per tal d'escoltar-lo i, de vegades, descarregar-lo i desar-lo al nostre aparell informàtic. Indiquem pàgines web on es poden escoltar podcasts.
- Com ara en l'activitat anterior, es treballen els blocs de CONTACTE i COMUNICACIÓ.
- Producte final: l'alumnat pot fer una posada en comú sobre les cançons que han escoltat, comentar les que els han agradat, les que no, es pot escoltar a classe la cançó més votada, etc.

Activitat 3. Cacera del tresor “Un recorregut per la València del segle XV”

- En aquesta activitat l'alumne ha de seguir les indicacions que es donen a cada part de la Cacera del tresor (introducció, preguntes, la gran pregunta) utilitzant recursos d'Internet.
- Les preguntes es contesten directament de la informació que apareix a les pàgines web referenciades:
 - a) Els elements arquitectònics relacionats amb la València del segle XV són els que apareixen a la pàg. 94 del llibre imprés. L'alumne els ha de citar i posar una fotografia al costat del nom.
 - b) Dels elements anteriors, n'ha de triar un i descriure'l; i ha de fer especial atenció a la seua utilitat (serà un resum de la informació que apareix de forma detallada a les webs indicades). També ha de cercar imatges on es veja des de diversos angles.
 - c) L'alumne ha de marcar al plànol de Google maps que se li dona els elements més importants de la València del segle XV.
 - d) Els llocs que es relacionen directament amb la vida d'Ausiàs Marc, Jaume Roig i Sor Isabel de Villena són:
 - Les Torres de Serrans. Apareixen en el gravat de coberta de la impressió incunable del *Regiment de la cosa pública* de Francesc Eiximenis, que va promoure el gran escriptor Joan Roís de Corella, que era veí d'Ausiàs Marc i Joanot Martorell.
 - El convent de la Trinitat: Jaume Roig va ser metge en aquest convent. També ell i Ausiàs Marc, entre d'altres, van ser patrocinadors d'aquest convent. En aquest convent va ser abadessa Sor Isabel de Villena.
 - El carrer d'Avellanes: hi va viure Ausiàs Marc.
 - La plaça la Reina, la Seu o Catedral: s'hi troba la tomba d'Ausiàs Marc.
 - Cantonada del carrer de Cordellats i de les Danses (darrere la Llotja): hi va viure Jaume Roig.
- La gran pregunta és “Com devia ser una setmana en la vida d'Ausiàs Marc o de Jaume Roig?”. És una pregunta que, per respondre-la, l'alumnat ha de fer una reflexió personal. En essència, ha de dir les activitats professionals d'un o l'altre (Jaume Roig va ser metge i Ausiàs Marc vivia habitualment a València i era terratinent a Beniarjó, on produïa sucre de canyamel que exportava a Itàlia; comerciava amb molts productes de luxe, com, per exemple, la seda; i tenia molts contactes a València, entre l'aristocràcia i fins i tot la Cort; a més, era cunyat i molt enemic de Joanot Martorell) i què devien fer als llocs públics vistos a l'activitat.
- Producte resultant: un document (tipus Writer, Word) que conté les preguntes formulades i la gran pregunta. Donem a l'alumnat una plantilla-guia que ha de completar amb aquestes preguntes.

VII. RESUM (pàg. 116)

Llegir els resums dels diferents apartats.

Escriure en un quadern a part les definicions que hi apareguen.

Fer un esquema de tots els conceptes i continguts treballats i dur-lo al portafoli.

Buscar imatges al·lusives relacionades amb el significat dels mots pertinents.

Aprofitar les activitats del taller digital per a fer la portada de la unitat del seu quadern d'activitats.

VIII. COMPROVACIÓ (pàg. 117)

1. Resposta basada en la informació que han assolit entorn els diferents gèneres musicals. Caldrà que ens fixem en l'ús del vocabulari i de les estructures dels textos que hem treballat en l'apartat de CONTACTE i de COMUNICACIÓ. La resposta ha d'incloure les idees que apareixen en els textos treballats.

2. Cf. la informació que apareix al resum de l'apartat de COMUNICACIÓ i al text expositiu de la pàg. 89 del mateix apartat.

3. Cf. informació teòrica de les pàgines 92 i 93 i la resposta de l'activitat 3 de la pàgina 94 del llibre de text de l'alumne.

4. Cf. informació teòrica de la pàgina 99 del llibre de text de l'alumne.

5. La misogínia és l'odi o aversió a les dones. *L'Espill* és molt més que una obra misògina. Per a contestar aquesta pregunta transcrivim les paraules de Rosanna Cantavella a "L'«Espill», per fi a l'abast en una edició feliç", Serra d'or, juny de 2008, núm. 582, p. 73:

"És fàcil despatxar el metge valencià Jaume Roig considerant-lo el més gran misògin de la literatura medieval. Certament, no hi ha cap obra europea contrària al sexe femení (i n'hi va haver moltes) capaç de disputar aquest títol al seu *Espill*; i no sols en extensió (setze mil dos-cents quaranta-set versos tetrasíl·labs carregats de verí antifeminista), sinó també en intensitat, ja que, com avisa l'autor a la "Consulta inicial", aquesta obra, per tal de destacar la Mare de Déu per contrast, no sols pretén denunciar els actes voluntaris de la resta de les dones (ço és, les accions originades en el lliure albir, úniques susceptibles de pecat), sinó també el caràcter natural, aquell que no està en la mà humana canviar, inclosa la fisiologia femenina, tan repugnantment estranya als homes antics.

Però és això tot? Pagaria la pena posar avui a l'abast del lector no especialista, en una societat patru-llada per la correcció política, un llibre que només es fonamentés en aquest tema? En realitat, i malgrat les cridaneres aparences, l'*Espill* és molt més que un text misògin en grau superlatiu: és un enorme retaule dels principals referents de la cultura social medieval, i en particular dels de la Corona d'Aragó, a la qual l'autor es mostra orgullós de pertànyer. Jaume Roig hi exhibeix considerables coneixements, no sols de medicina (el seu camp professional) i de farmacopea, sinó també de jurisprudència, de teologia, d'història sagrada, antiga i coetània... a més, per descomptat, de mostrar familiaritat amb una enorme quantitat d'obres de la tradició antifeminista.

No hem d'oblidar, però, que, malgrat el polifacètic aspecte de l'obra, la base de l'*Espill* és narrativa. L'obra conta les peripècies biogràfiques d'un protagonista amb el qual l'autor Jaume Roig juga a l'equívoc, en no donar-li nom, i en fer-lo narrar en primera persona, i amb entretingudes digressions, les desgràcies patides al llarg de la seua vida, per culpa (naturalment) de les dones. Com a obra narrativa, aquest és un text molt entretingut, que reuneix moltes més històries que no el *Decameró* o els *Contes de Canterbury*."

6. Cf. informació teòrica del peu de la imatge de la pàg. 96 del llibre de text de l'alumne.

7. Cf. resposta activitat 6 de la pàgina 97 del llibre de text de l'alumne.

8. Solucions:

a) F; b) F; c) F; d) F; e) F.

- 9.** Variació funcional. Correspondència d'expressions en registre col·loquial, mitjà i formal.
- a) Pegar a fugir: anar-se'n de pressa (mitjà); partir (formal).
 - b) Fer fugina: no assistir a classe (mitjà); absentar-se de classe (formal).
 - c) No pipar-ne ni mitja: no entendre res (mitjà); no percebre adequadament la informació (formal).
- 10.** Solucions:
- Present d'indicatiu: entenc, entens, entén, entenem, enteneu, entenen;
- Passat simple: entenguí, entengueres, entengué, entenguérem, entenguéreu, entengueren
- 11.** Ús dels verbs velaritzats.
- a) resolgués o resolguera; b) cregut; dugueu.
- 12.** Ús de les preposicions en o amb.
- a) en tu; b) amb Maria; c) amb un descaragolador.
- 13.** Substitució de sintagmes per pronoms febles.
- a) En tinc molta; b) Porta'ls a la biblioteca; c) En menja massa; d) Li dóna el llibre.
- 14.** classe; dotze; paisatge; realitzar; força; braços; arrossegar; rosegar.

